

FIȘA DISCIPLINEI
anul universitar 2024 – 2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/Calificarea	<i>Teologie Asistență Socială / Teologie Ortodoxă Pastorală / Teologie Ortodoxă Didactică</i>

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	<i>Fundamentele bioeticii creștine</i>			2.2. Cod disciplină	OLR1903		
2.3. Titularul activității de curs	Lect. univ. dr. Gabriel Noje						
2.4. Titularul activității de seminar	Lect. univ. dr. Gabriel Noje						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
• Tutoriat					3
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					
Total ore activități individuale					

3.7 Total ore studiu individual	45
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	87
3.10 Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Studiul Vechiului Testament, Studiul Noului Testament, Noțiuni de Istoria Filosofiei
--------------------	--

4.2. de competențe	Nu este cazul
--------------------	---------------

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio. Studentii se vor prezenta la cursuri cu telefoanele mobile închise sau pe modul silențios.</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop. Frecventarea seminarului în proporție de 70 %. Studentii se vor prezenta la seminarii cu telefoanele mobile închise sau pe modul silențios</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Să cunoască terminologia de specialitate din domeniul bioeticii creștine precum și aspectele metodologice aferente acesteia.</p> <p>C2. Să dobândească capacitatea de a distinge între diferite tipuri de abordare bioetică.</p> <p>C3. Să cunoască învățătura antropologică creștin-ortodoxă, în baza căreia să exprime poziția ortodoxă față de problemele de bioetică</p> <p>C4. Să înțeleagă și să explice complexitatea deciziilor bioetice.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Să deprindă capacitatea de a aborda multidisciplinar problematicile bioetice.</p> <p>CT2. Să dovedească deschiderea către dialogul cu alte domenii ce tratează problematica bioetică.</p> <p>CT3. Să demonstreze preocuparea pentru perfecționarea rezultatelor profesionale prin asumarea de roluri în echipă multidisciplinară de muncă;</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea principalelor fundamente teologice ale eticii creștine răsăritene în vederea unei abordări corecte și echilibrate a problemelor de bioetică
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Să înțeleagă noutatea domeniului bioeticii și complexitatea problemelor pe care le generează - Să deprindă capacitatea de a răspunde provocărilor din bioetică pe baza Scripturii, a tradiției liturgice și a tezaurului canonic al Bisericii - Să înțeleagă modalitatea complexă de luare a deciziilor în domeniul bioeticii. - Să cunoască perspectiva ortodoxă asupra bioeticii - Să sensibilizeze comunitatea civică asupra sacralității vieții umane în înțeles creștin - Să valorifice principiile și valorile morale în scopul promovării vieții în general

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Bioetica: survol istoric, terminologie, definiții, probleme	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
2. Principiile eticii biomedicale (după Beauchamp și Childress)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
3. Teoriile morale și influența lor asupra Bioeticii (utilitarism, kantianism, relativism, teoria virtuții)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
4. Creștinismul Răsăritean și abordarea problemelor de bioetică	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
5. Dumnezeu în Treime sau viața ca iubire împărtășită	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
6. Omul – ființă spirituală în trup. Unitatea și unicitatea ființei umane	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
7. <i>Imago Dei</i> și sacralitatea vieții umane	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
8. Iisus Hristos și restaurarea condiției umane căzute	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
9. <i>Theosis</i> sau despre participarea omului la viața divină	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
10. Sfânta Scriptură și provocările din domeniul bioeticii	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
11. Tradiția liturgică a Bisericii și provocările din domeniul Bioeticii	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
12. Tradiția canonică a Bisericii și provocările din domeniul Bioeticii	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
13. Documente ale Bisericii Romano-Catolice cu privire la Bioetică	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
14. Documente ale Bisericilor Ortodoxe cu privire la Bioetică	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice

8.2. Seminar	Metode de predare	Observații
1. Bioetica: survol istoric, terminologie, definiții, probleme	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 oră fizică
2. Principiile eticii biomedicale (după Beauchamp și Childress)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 oră fizică
3. Teoriile morale și influența lor asupra Bioeticii (utilitarism, kantianism, relativism, teoria virtuții)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 oră fizică
4. Creștinismul și abordarea problemelor de Bioetică	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 oră fizică
5. Dumnezeu în Treime sau viața ca iubire împărtășită	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 oră fizică
6. Omul – ființă spirituală în trup. Unitatea și unicitatea ființei umane	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 oră fizică
7. Imago Dei și sacralitatea vieții umane	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 oră fizică
8. Iisus Hristos și restaurarea condiției umane căzute	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 oră fizică
9. Theosis sau despre participarea omului la viața divină	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 oră fizică
10. Sfânta Scriptură și provocările din domeniul bioeticii	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 oră fizică
11. Tradiția liturgică a Bisericii și provocările din domeniul Bioeticii	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 oră fizică
12. Tradiția canonică a Bisericii și provocările din domeniul Bioeticii	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 oră fizică
13. Documente ale Bisericii Romano-Catolice cu privire la Bioetică	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 ore fizică
14. Documente ale Bisericilor Ortodoxe cu privire la Bioetică	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ:

- BEAUFILS Dominique, „*Credința ta te-a mântuit*”. *O viziune ortodoxă asupra bolii și a morții*, traducere de Adrian și Claudia Dinu, Trinitas, Iași, 2009
- BEAUFILS Dominique, *Bioethique*, Institut de Theologie Orthodoxe Saint Serge, Paris, 2012, curs universitar.
- BRECK John et alli, *Ce este moartea?*, Patmos, Cluj-Napoca, 2006
- BRECK John și Lyn, *Trepte pe calea vieții. O viziune ortodoxă asupra bioeticii*, Editura Sophia, București, 2007
- BRECK John, „Dilemele bioetice și Ortodoxia”, trad. rom. Sebastian Moldovan, în „*Revista Teologică*”, 1 (1998)
- BRECK John, „Fundamentele teologice ale eticii ortodoxe creștine”, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Bioethica* 2 (2008), pp. 12-38
- BRECK John, *Darul sacru al vieții*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2001 și alte ed.
- BUTA Mircea Gelu (coord.), seria de 16 volume *Medicii și Biserica*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2003-2018
- *Clonarea umană între mit și realitate. O evaluare ortodoxă*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2003
- COSMA Sorin, *O abordare creștină a bioeticii*, Editura Marineasa, Timișoara, 2007
- DUMEA Caudiu, *Omul între „a fi” și „a nu fi”*. *Probleme fundamentale de bioetică*, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice, București, 1998
- ENGELHARDT H. Tristram jr., *Fundamentele Bioeticii creștine. Perspectiva ortodoxă*, trad. rom. Mihail Neamțu, Cezar Longhin, Ioan I. Ică jr., Deisis, Sibiu, 2005
- FAROS Filoteu, *Moartea și doliul. O teologie a nădejzii*, traducere de Victor Manolache, Sophia, București, 2012.
- HARAKAS, Stanley S., *Contemporary moral issues. Facing the Orthodox Christian*, revised and expanded, Light and Life Publishing Company, Mineapolis Minnesota, 1982
- HARAKAS, Stanley S., *Towards transfigured life. The Theoria of Eastern Orthodox Ethics*, Light and Life Publishing Company, Mineapolis Minnesota, 1983
- ILOAIE Ștefan, „Morală și viață. Documentele Bisericii Ortodoxe Române referitoare la Bioetică” în *Revista Română de Bioetică*, vol. 7, nr. 2, 2009, pp. 18-29.
- ILOAIE Ștefan, *Cultura vieții. Aspecte morale în bioetică*, ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2009
- IOAN PAUL AL II-LEA, *Scrisoarea enciclică „Evangelium vitae”*, <https://www.magisteriu.ro/evangelium-vitae-1995/>
- IONAȘCU Iuvenalie, *Ispita faustiană. Aspecte ale bioeticii contemporane în lumina Ortodoxiei*, Editura Christiana, București, 2005
- LARCHET Jean-Claude, *Credința în fața bolii, suferinței și a morții*, traducere de Marinela Bojin, Sophia, București, 2002
- LARCHET Jean-Claude, *Etica procreației în învățătura Sfinților Părinți*, Editura Sofia, București, 2003
- LARCHET Jean-Claude, *Semnificația trupului în Ortodoxie*, traducere de Monahia Antonia, Basilica, 2010
- LARCHET Jean-Claude, *Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără durere, neînfruntat, în pace...*, traducere de Marinela Bojin, Basilica, București, 2012
- MANTZARIDIS Georgios I., *Morală creștină. II. Omul și Dumnezeu, Omul și semenu, Poziționări existențiale și Bioetice*, traducere de Cornel Constantin Coman, Bizantină, București, 2006.
- MOLDOVAN Ilie, *Darul sfânt al vieții și combaterea păcatelor împotriva acestuia. Aspecte ale nașterii de prunci, în lumina moralei creștine*, EIBMBOR, 1997
- SGRECCIA Elio, TAMBONE Victor, *Manual de Bioetică*, trad. rom. Gilda Levescu, București, Arhiepiscopia Romano-Catolică, 2001
- STAN George, *Teologie și bioetică*, Editura Biserica Ortodoxă, Alexandria, 2001
- ZION Wiliam Basil, *Eros și transfigurare. Sexualitate și căsătorie. O perspectivă ortodoxă răsăriteană*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2001

10 .Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul urmărește să prezinte și să analizeze principalele fundamente pe care se sprijină perspectiva creștină ortodoxă asupra problemelor de bioetică. O atenție deosebită este acordată cunoașterii antropologiei creștine răsăritene, întrucât orice poziționare și decizie în plan bioetic din perspectivă răsăriteană trebuie să aibă în vedere realitatea creării omului ca ființă personală și menirea acesteia potrivit planului divin.

11. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student</i>	70%
		-	-
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>		-
	<i>- Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	20%
		<i>Implicare în dezbateri seminariale</i>	10%
10.6 Standard minim de performanță: cunoștințe pentru nota 5: cunoașterea a jumătate din temele tratate și dezbătute în cadrul cursului și a seminarului.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

16.05.2024

Gabriel Hoje

Gabriel Hoje

Data avizării în catedră

Semnătura director de departament

Dr. Anghel

